

REPUBLIKA
SLOVENIJA
VIŠJE
DELOVNO
IN SOCIALNO
SODIŠČE

VDS sodba Pdp 64/2008

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

ECLI: ECLI:SI:VDSS:2008:VDS.PDP.64.2008

Evidenčna številka: VDS0004444

Datum odločbe: 18.09.2008

Področje: delovno pravo

Institut: odpoved s ponudbo nove pogodbe o zaposlitvi - utemeljenost odpovednega razloga - odškodnina

Zveza: ZDR člen 90, 90/3.

Jedro

Pri odpovedi s ponudbo nove pogodbe o zaposlitvi, ki jo je delavec sprejel, sodišče presoja le utemeljenost odpovednega razloga ne pa zakonitost redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, delavcu pa lahko prisodi odškodnino. Ker je tožnica s tožbo zahtevala, da se ji omogoči delo na delovnem mestu po odpovedani pogodbi o zaposlitvi, njen tožbeni zahtevek v nobenem primeru ne more biti utemeljen.

Izrek

Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba sodišča prve stopnje.

Tožeča stranka sama krije svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

Z izpodbijano sodbo je sodišče prve stopnje zavrnilo tožbeni zahtevek, da je odpoved pogodbe o zaposlitvi tožnici, ki nosi datum 4. 7. 2005 in jo je tožnica prejela dne 15. 11. 2005 nezakonita; da je odpoved pogodbe o zaposlitvi tožnici z dne 22. 11. 2005 nezakonita; da pogodba o zaposlitvi, sklenjena med tožnico in toženo

stranko z dne 29. 6. 2001 ni prenehala in še velja; da je toženka dolžna tožnici omogočiti delo na delovnem mestu "vodja kuhinje" po pogodbi o zaposlitvi z dne 26. 9. 2001, ji priznati vse pravice iz dela za to delovno mesto, vključno s plačo, ki bi ji šla, če bi delala na tem delovnem mestu, vse v roku 8 dni pod izvršbo, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi ter da je tožena stranka dolžna povrniti tožnici vse stroške postopka v roku 8 dni, v primeru zamude z zakonsko določenimi zamudnimi obrestmi do plačila pod izvršbo.

Zoper navedeno sodbo se je pravočasno pritožila tožeča stranka iz vseh pritožbenih razlogov po 338. členu ZPP. Pritožbenemu sodišču predlaga, da pritožbi ugodi tako, da sodbo spremeni in tožbenemu zahtevku v celoti ugodi, oziroma podrejeno, da jo razveljavi in zadevo vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje, toženki pa naloži plačilo vseh pravnih stroškov postopka, v roku 15 dni od dneva izdaje sodbe, z zakonskimi zamudnimi obrestmi, pod izvršbo. V pritožbi navaja, da sodišče prve stopnje ni opravilo vseh pravnih dejanj in obravnavalo vseh spornih vprašanj, na katere je opozorilo Višje delovno in socialno sodišče v sklepu opr. št. Pdp 1460/2006-2, s čimer je zagrešilo bistveno kršitev določb postopka iz 362. člena ZPP, ki vpliva na pravilnost in zakonitost sodbe. Pritožbeno sodišče v izpodbijanem sklepu namreč utemeljeno opozarja na dejstvo, da sta bili tožnici vročeni dve odpovedi. V izogib nejasnostim in glede na napotila višjega sodišča je tožnica v tretji pripravljalni vlogi z dne 21. 8. 2007 specificirala, da v pravdi izpodbija veljavnost obeh odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Sodišče se do postopkovne in vsebinske zakonitosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ki nosi datum 4. 7. 2005 in jo je tožnica prejela dne 15. 11. 2005, ni opredelilo, saj je štelo, da ne gre za "pravo odpoved pogodbe". Iz tega razloga naj ta odpoved ne bi imela učinkov na pravno razmerje. Kot razlog za takšno sklepanje sodišče prve stopnje namreč navaja, da odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ki nosi datum 4. 7. 2005, nobena od strank postopka ni priznala kot veljavno. Ta ugotovitev sodišča prve stopnje pa nima podlage v izvedenih dokazih. Odpoved pogodbe ima kot enostranski pravni posel učinke na pravno razmerje med strankama. Le v kolikor za obstoj pravnega posla ne bi bili izpolnjeni tako imenovani splošni predpogoji - osebna sposobnost strank, zlasti poslovna sposobnost, prava poslovna volja, možnost in dopustnost ter izjava - oblična in neoblična, izjava volje ne bi imela učinkov na pogodbeno razmerje. Sodišče v razlogih sodbe sicer meri na to, da na strani tožene stranke ni bilo volje podati odpoved, vendar o odsotnosti pogojev za veljavnost pravnega posla ne navedene nikakršnih razlogov. Zgolj to, da nobena od strank ni priznala odpovedi za veljavno, kar je napačno ugotovljeno, ne more imeti za posledico pravne neveljavnosti enostranskega pravnega posla. Ko gre za spor o tem, ali je pravni posel veljaven, ker se razlikujeta volja izjavitelja in njegova izjava, daje teorija prednost izjavi (teorija izjave). Prejemnik izjave se namreč praviloma zanaša na v izjavi spoznavno vsebino. Sama notranja volja, v konkretnem primeru volja delodajalca, da dne 15. 11. 2005 z vročitvijo odpovedi pogodbe o zaposlitvi ne ustvari učinkov prenehanja delovnega razmerja, ne more učinkovati. Izjava pomeni, da mora izjavljena pravna posledica nastopiti in veljati. V okviru privatne avtonomije volje stranke ima tako ravnanje, torej izjava delodajalca delavki dne 15. 11. 2005, da ji iz poslovnih razlogov preneha delovno razmerje, pravno veljavnost. Izjavitelj je na temelju izjave zavezan. Tako tudi sodna praksa VDS, opr. št. Pdp 164/2004 in sodba Vrhovnega sodišča RS opr. št. Ips 151/2006, v kateri se je sodišče izreklo, da je odpoved pogodbe o zaposlitvi enostranski pravni posel, po katerem ima sama izjava za posledico odločilen vpliv na obstoječe pravno razmerje. Presoja sodišča prve stopnje, da v konkretnem primeru ne gre za pravni posel, ki bi imel na razmerje med strankama kakršne koli učinke, je zato materialnopravno zmotna. Tožnica je v tretji pripravljalni vlogi dne 24. 8. 2007, potem, ko je Višje delovno in socialno sodišče ob razveljavitvi sodbe dalo sodišču prve stopnje navodilo, naj v ponovljenem postopku ugotovi, na katero odpoved se zahtevk nanaša, tožbeni zahtevk specificirala tako, da je natančno opredelila, da izpodbija odpoved pogodbe o zaposlitvi, ki je bila vročena 15. 11. 2005 kot tudi odpoved z dne 22. 11. 2005. Odpoved, ki je bila vročena 15. 11. 2005 je nezakonita, sodba v tem delu nima razlogov, kar predstavlja tudi bistveno kršitev postopka po 14. točki 2. odstavka 339. člena ZPP. Prav tako je nezakonita odpoved z dne 22. 11. 2005, saj razlog, ki ga je delodajalec navedel v odpovedi, ne more biti več resen in utemeljen razlog za odpoved pogodbe, če je bil že uporabljen v odpovedi, ki je bila vročena 15. 11.

2007.

V odgovoru na pritožbo tožena stranka prereka navedbe, predlaga njeno zavrnitev in potrditev sodbe sodišče prve stopnje.

Pritožba ni utemeljena.

V skladu z določilom drugega odstavka 350. člena Zakona o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99, s spremembami; v nadaljevanju: ZPP), je pritožbeno sodišče preizkusilo izpodbijano sodbo v mejah razlogov, ki so navedeni v pritožbi, pri tem pa je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 1., 2., 3., 6., 8., 11., 12. in 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP in na pravilno uporabo materialnega prava. Ugotovilo je, da sodišče prve stopnje ni bistveno kršilo določb postopka, na pravilno in popolno ugotovljeno dejansko stanje je pravilno uporabilo materialno pravo.

Ni podana absolutna bistvena kršitev določb postopka po določilu 14. točke 2. odstavka 339. člena ZPP, ki naj bi jo sodišče prve stopnje storilo s tem, ker naj sodba ne bi imela razlogov o odločilnih dejstvih. Sodišče prve stopnje je sodbo ustrezno obrazložilo, tako z dejanskimi ugotovitvami, kot pravnimi zaključki, zato jo je mogoče preizkusiti. Prav tako ni podana v pritožbi uveljavljana bistvena kršitev določb postopka po 362. členu ZPP. Sodišče prve stopnje je namreč v novem sojenju obravnavalo vsa sporna vprašanja, na katera je opozorilo Višje delovno in socialno sodišče v sklepu opr. št. Pdp 1460/2006-2 z dne 1.6.2007. Dopolnilo je dokazni postopek glede vprašanja zakonitosti redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga z dne 4.7.2005, na kar je posebej opozorilo pritožbeno sodišče v razveljavitvenem sklepu.

Glede presoje zakonitosti navedene redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi z dne 4.7.2005, je sodišče prve stopnje na podlagi izvedenih dokazov pravilno ugotovilo, da je nobena izmed pravnih strank ni štela za odpoved pogodbe o zaposlitvi. Za tako sklepanje je imelo podlago v navedbah same tožeče stranke, ki je že v tožbi navedla, da je toženka 4.7.2005 vedela, da so nastali razlogi za odpoved pogodbe o zaposlitvi, vendar tožnici odpovedi ni vročila do 22.11.2005. Prav tako je tožnica v prvi pripravljalni vlogi z dne 22.3.2006 navedla, da je predmet tega spora odpoved pogodbe o zaposlitvi z dne 22.11.2005, ko ji je bila odpovedana pogodba na delovnem mestu vodje kuhinje in ponujena sklenitev nove pogodbe, ki pa jo je tožnica sprejela s pripisom, da se ne odpoveduje zahtevku za ugotovitev nezakonnosti odpovedi. Ker je tožeča stranka prvenstveno štela prvo odpoved pogodbe o zaposlitvi za dokaz, kdaj se je tožena stranka seznanila z razlogi za odpoved, ter s tem v zvezi izvajala zaključek, da je tožena stranka zamudila rok za podajo odpovedi po 5. odstavku 88. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS št. 42/02, s spremembami; v nadaljevanju: ZDR), so toliko bolj logične in prepričljive trditve tožene stranke, da je bila prva odpoved izdana na prošnjo delavk, ki niso hotele preiti k novemu izvajalcu prehrane, N. B., s.p., da se opredelijo kot presežne delavke in doseže sporazum o izplačilu odpravnine. Tožnica je v svoji izpovedi pojasnila, da se je z delavkami v kuhinji pogovarjala delavka kadrovske službe C.R. in jim med drugim dejala, da se lahko zaposlijo pri drugem delodajalcu, vendar se s tem niso strinjale. Ker je nadalje izpovedala, da se je ena izmed delavk upokojila, ena odšla na čakanje, dvema pa je bila odpovedana pogodba o zaposlitvi in izplačana odpravnina, je s tem dejansko potrdila izpoved zaslišane priče C.R., da je bila trem delavkam podana odpoved pogodbe o zaposlitvi, tožnici pa odpoved pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove. Priča C.R. je nadalje tudi logično pojasnila, da je prva odpoved datirana na dan 4.7.2005 zato, ker je takrat opravila prvi sestanek z delavkami v kuhinji, kjer jim je pojasnila situacijo, delavke pa so jo prosile, vključno s tožnico, da jim uredi vse potrebno za prijavo na Zavodu za zaposlovanje. Ker je bil dne 15.11.2005 tožnici tudi posredovan predlog sporazuma z dne 7.7.2007 (priloga A/5), ki je časovno sovpadal s prvo odpovedjo z dne 4.7.2005 in je v 2. členu predvideval izplačilo odpravnine zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, je mogoče prvo odpoved šteti le kot

predlog tožene stranke za sklenitev dogovora o odpravnini, v posledici izražene prošnje delavk, da bi tako pridobile pravice na Zavodu za zaposlovanje. Posledično je sodišče prve stopnje pravilno štelo, da ta odpoved ne predstavlja izražene volje tožene stranke, da tožnici preneha delovno razmerje ter zaradi navedenega utemeljeno zavrnilo tožbeni zahtevek za ugotovitev nezakonnosti te odpovedi. Na drugačno odločitev ne morejo vplivati obsežne pritožbene navedbe glede predpostavk veljavnosti izjave volje kot enostranskega pravnega posla, ki zavezuje izjavitelja, saj glede na zgoraj obrazloženo, odpoved z dne 4.7.2005 ni predstavljala prave volje tožene stranke.

Pritožba je neutemeljena tudi v delu, v katerem se nanaša na razveljavitev redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi za delovno mesto "vodje kuhinje" v splošnem sektorju s ponudbo nove za delovno mesto "mojster kutra" - priloga A3. Sodišče prve stopnje je namreč ugotovilo, da je tožnica podpisala predlog ponudbe nove pogodbe o zaposlitvi z dne 30.11.2005 (priloga B2). V tem primeru pa je podan pravni položaj po 3. odstavku 90. člena ZDR, ko sodišče, v posledici sklenjene nove pogodbe o zaposlitvi, presoja le utemeljenost odpovednega razloga. Sodišče namreč presoja utemeljenost odpovednega razloga v primeru redne odpovedi iz poslovnega razloga in razloga nesposobnosti s ponudbo nove pogodbe, ki jo delavec sprejme. Tako stališče je Vrhovno sodišče RS že zavzelo v sodbi opr. št. VIII Ips 232/2006 z dne 21.11.2006. Če ugotovi, da odpovedni razlog ni utemeljen, lahko v posledici takšne ugotovitve delavcu prisodi odškodnino, česar pa tožnica v obravnavani zadevi sploh ni uveljavljala, saj je s tožbenim zahtevkom zahtevala, da ji tožena stranka omogoči delo na delovnem mestu "vodje kuhinje" po pogodbi o zaposlitvi z dne 26.9.2001. Ta pogodba pa je na podlagi odpovedi in podpisa nove pogodbe o zaposlitvi z dne 30.11.2005 prenehala veljati. Sodišču prve stopnje se torej, glede na tako postavljen tožbeni zahtevek tožnice, sploh ne bi bilo potrebno opredeliti do obstoja utemeljenosti odpovednega razloga. Ne glede na navedeno pa je po izvedenem dokaznem postopku sprejelo pravilen zaključek, da je tožena stranka, na kateri je bilo dokazno breme v smislu 1. odstavka 82. člena ZDR, dokazala, da je obstajal utemeljen razlog za podajo odpovedi pogodbe o zaposlitvi, saj je ukinila delovna mesta v kuhinji in pripravo prehrane za delavce prenesla na zunanjega izvajalca, N. B., s.p., kot to izhaja iz pogodbe o najemu poslovnih prostorov in nujenju prehrane z dne 1.9.2005 in aneksa k pogodbi z dne 28.11.2005 (priloga B/3). Razloge za prenos izvajanja priprave prehrane sta logično pojasnila priča C.R. in direktor tožene stranke J.R., zato tudi pritožbeno sodišče nima pomislekov glede takšnih ugotovitev prvostopenjskega sodišča. S tem v zvezi pritožbeno sodišče le še dodaja, da glede na omejen obseg sodnega varstva, za odločitev ni bistveno, ali je tožena stranka podala odpoved pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove v roku iz 5. odstavka 88. člena ZDR.

Na podlagi vsega navedenega je bilo potrebno pritožbo zavrniti in potrditi izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje (353. člena ZPP).

<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200358&stevilka=2936>

Ker tožnica s pritožbo ni uspela, sama krije svoje stroške pritožbenega postopka, v skladu z določilom 1. odstavka 165. člena ZPP, v povezavi s 154. členom ZPP.

Datum zadnje spremembe: 23.08.2009